

[Thestrup.]

mest hensigtsmæssige måde, til at sælge, taler i vort samfund væsentlige hensyn mod en fuldstændig gennemførelse af dette synspunkt. Mig bekendt har vi ikke i vort land egentlig dyrkningsegnet jord, der henligger uden at blive dyrket eller uden at blive dyrket på forsvarlig måde, således som man f. eks. i alt fald tidligere havde det i England, hvor store områder henlå som jagtarealer. Den jord, som denne lov vil få interesse for, er i første række jorden i og omkring vore byer, navnlig de større, og jorden, hvorpå bebyggelser er vokset op. Vi kan vist godt være enige om, at denne lov ikke er en lov, der vil fremtvinge en mere intensiv dyrkning af jorden; den er alene en lov, der vil tvinge gartneren eller landmanden til at overdrage sin jord til bebyggelse, efterhånden som byerne breder sig, og tvinge hus-, have- og villaejeren til at overlade sin ejendom til egentlig sammenhængende bebyggelse, efterhånden som den egentlige bykærne vokser.

Lovens formål er først og fremmest at skaffe den fornødne jord til byernes udvikling. Dette formål har hidtil været nået ved, at ejerne af jorden omkring byerne havde økonomisk interesse i udstykning og salg af deres ejendomme, efterhånden som byerne bredte sig. Det, der ved georgeistisk lovgivning, konsekvent gennemført, vil ske, er, at man fratager ejerne den mulighed for økonomisk gevinst, der får dem til frivilligt at udstykke og sælge, og i stedet ved beskatning tvinger dem til at afstå deres ejendomme til den pris, som det offentlige vil godkende.

Efter vor opfattelse er dette ikke nogen hensigtsmæssig udvikling. Vi mener, at den private ejendomsret til jord er noget for samfundet værdifuldt, hvis værdi kun delvis kan måles i kroner og øre. Den kan måles i penge, forsåvidt angår den arbejdssomhed og sparsommelighed, den tilfører samfundet ved at få en stor mængde mennesker til at spare og arbejde for at erhverve eget hus eller egen jord, men den frihedsfølelse og den tryghedsfølelse, det giver mennesker at eje det hus, hvori de bor, eller den jord, de dyrker, kan ikke måles i penge. Man kan heller ikke se bort fra, at netop det selv at eje ejendom har fået mange af byernes jævne befolkning til at tilbringe al deres fritid ude i det frie og har derved tilført byernes befolkning betydelige værdier.

Rent historisk er den private ejendomsret til jord en af de grundpiller, hvorpå den økonomiske udvikling her i landet i de sidste

150 år er bygget, og jeg kan ikke se andet end, at man stadig bør fortsætte hermed.

Efter vor opfattelse bør det som hovedregel stå fast, at den, der ejer et stykke jord, hvadenten det er en landejendom eller et hus med have, ikke bør kunne beskattes væk derfra, fordi det offentlige mener, at jorden bør udnyttes på anden måde. Jeg vil tro, at langt de fleste ville være enige i dette synspunkt, hvis der ikke ved grundspekulationen var taget meget betydelige gevinster hjem. At det ikke bør tillades grundspekulanter at tilegne sig disse store værdier, er vi ganske enige i, ja, jeg vil gå et skridt videre og sige, at på dette område som på så mange andre er det misbruget af retten, der er den største fare for retten selv, og den egentlige store grundspekulation er et misbrug af ejendomsretten og er den største fare for retten selv. Misbruget får nemlig de mennesker, der rammes af det, til at reagere så stærkt, at de sætter selv påkrævede hensyn til side.

Det, der for os at se vil være det rigtige, er en lov, der ud fra et retfærdighedssynspunkt deler sol og vind lige mellem den private mand og samfundet og samtidig ikke bevirker, at vi kommer ind i en udvikling, hvor det er det offentlige, der tager bebyggelsen i sin hånd og ved tvang fjerner de private ejere, efterhånden som det offentlige selv ved sine organer finder en anden anvendelsen af jorden mere ønskelig.

Hvis man så spørger, om det da er muligt at lave en lov, der sikrer den enkelte mands frihed for at blive beskattet væk fra sin ejendom, umuliggør den egentlige grundspekulation og inddrager så meget af de samfundsskabte værdier, at det offentlige får, hvad der med rimelighed kan tilkomme det, uden at den naturlige udvikling omkring byerne forhindres, vil jeg svare, at jeg tror, det er muligt. Det er mig bekendt, at der til landstingsudvalget vedrørende grundstigningsforslaget af professor Vinding Kruse har været indgivet et forslag, som skal rumme sådanne muligheder. Jeg tror, at det vil have interesse for det udvalg, der skal ned sættes, at blive gjort bekendt med det.

Hvad nu det foreliggende lovforslag angår, må jeg begynde med at sige, at det er mere overskueligt og klart udformet end det lovforslag, vi arbejdede med i sidste samling. Mod lovforslaget har vi i henhold til de synspunkter, jeg har søgt at gøre rede for, nogle principielle indvendinger.

Vi er imod, at lovforslaget vil inddrage grundværdistigningen, inden den er konstateret ved salg. Det ejendommelige er,